

Vägledning för innovativ applikations- och tjänsteutveckling

Version 2.0

2014-04-15

ARK_0022

Innehåll

Inledning	2
Syfte	2
Målgrupper	3
Avgränsning	3
Vägledningens mallar	3
Informationsspecifikation.....	4
Icke-funktionella krav.....	4
Tjänstekontraktbeskrivning.....	5
Arkitekturella beslut (AB).....	5
SAD (Software Architecture Document).....	5
Avstämning med Inera	5

Revisionshistorik

Version	Författare	Kommentar
1.0	CeHis, Arkitektur och Regelverk	2013-10-16 första version
2.0	Inera, Arkitektur och Regelverk	2014-04-15 Uppdaterad efter 6 mån erfarenheter. Förtydliganden i punkt 5.1. Inera-mall.

Referenser

R1	Inera, Arkitektur och Regelverk	http://rivta.se/ http://www.inera.se/TJANSTER--PROJEKT/Arkitektur-och-regelverk/
R2	Gemensam informationsstruktur, Referensinformation (RIM)	http://www.socialstyrelsen.se/nationellehalsa Socialstyrelsen har ett nationellt ansvar för att samordna arbetet för en ändamålsenlig och strukturerad dokumentation i svensk hälso- och sjukvård

Inledning

Inera har uppdraget att koordinera landstingens och regionernas samarbete för att utveckla och införa gemensamma e-hälsotjänster, teknisk infrastruktur samt gemensamma regelverk och standarder. En viktig del i arbetet består av att beskriva och underhålla en gemensam arkitektur, dvs. att skapa gemensamma tekniska och logiska förutsättningar för att kunna utbyta information inom vård och omsorg på ett enhetligt sätt.

En gemensam arkitektur behövs för att möjliggöra samverkan mellan olika system, lösningar och tjänster. Till arkitekturen hör också ett regelverk för vårdens och omsorgens informationsförsörjning. Regelverket beskriver hur de gemensamma lösningar som behövs ska byggas för att informationen ska kunna utbytas på ett enhetligt sätt.

En gemensam arkitektur och ett gemensamt regelverk för informationsförsörjningen är en förutsättning för att uppnå målen i Handlingsplanen 2013-2018. Det leder till att:

- resurserna optimeras – eftersom alla delar på utvecklingskostnader och gemensamma IT-tjänster
- tiden minskar för införande av nya tjänster – eftersom den gör det möjligt att använda och återanvända både egna och andras tjänster.

Läs gärna mer om den gemensamma arkitekturen på inera.se.

Syfte

Vägledningen består av detta sammanhållande dokument samt ett antal dokument för regelverk, anvisningar, mallar och exempel. De olika delarna i vägledningen fyller olika funktioner i olika stadier av ett projekt. Det övergripande syftet med vägledningen och dess ingående delar är att uppnå hög kvalitet i de tjänster som utvecklas och att bidra till förbättrad informationsförsörjning i vård och omsorg.

Vägledningen är främst tänkt som stöd för projekt som utvecklar gemensamma (nationella) tjänster, men den kan även fylla en viktig funktion i regionala eller lokala projekt. Även på regional eller lokal nivå kan det vara angeläget att följa regelverket för att till exempel lättare kunna integrera med gemensamma tjänster vid behov.

Målgrupper

Vägledningen är tänkt att användas av projekt som utvecklar gemensamma (nationella) tjänster. Olika personer och kompetenser i ett projekt har nytta av olika delar, men vägledningen bör läsas och förstås av alla som arbetar i projektet. Det är projektledaren i de gemensamma (nationella) projekten som ansvarar för att kommunicera den gemensamma arkitekturen och regelverket till projektdeltagarna.

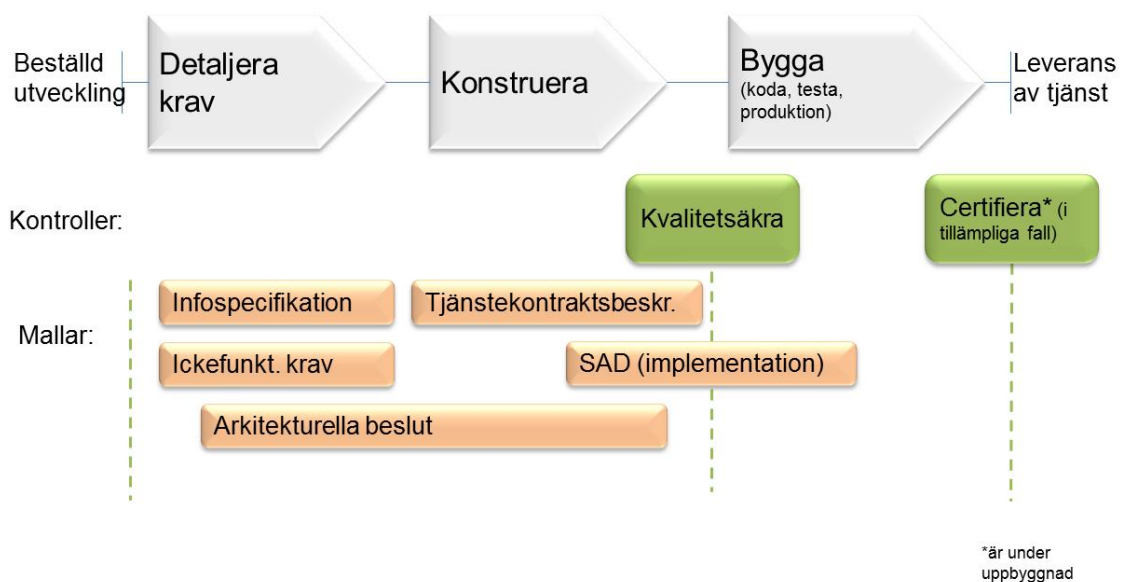
Avgränsning

Vägledningen beskriver inte principer för grundläggande verksamhetsanalys eller funktionell kravställning.

Vägledningen beskriver inte hur förändringar av en tjänst som redan är i förvaltning ska hanteras.

Vägledningens mallar

Nedanstående bild visar vilket dokument som utvecklingsprojekt har nytta av att använda för att beskriva vilka krav som finns på den funktion som ska beskrivas/utvecklas av projektet och hur de relaterar till processen.

Informations-specifikation

I den ”tidiga” fasen i ett utvecklingsprojekt, när det ännu inte är beslutat om, hur och när en tjänst ska utvecklas för det behov som identifierats ska beskrivningar av vilken information som hanteras i verksamheten tas fram. Informationen ska också informationsklassas ur ett informationssäkerhetsperspektiv. Detta dokumenteras i mallen ”Informations-specifikation”.

I informations-specifikationsmallen finns tre huvudkapitel.

1. Arbetsflöde
2. Informationsklassning
3. Informationsmodell

Ett vedertaget notationssätt bör användas i alla beskrivningar, eftersom det underlättar den gemensamma förståelsen av informations-specifikationen och möjliggör återanvändning av beskrivningarna för andra projekt.

Informationsmodell mappad mot RIM (referensinformationsmodellen) är ett måste för att identifiera till vilken Domän/kontrakt (befintlig eller ny domän) informationen skall föras i nästa steg, tjänstekontraktsutveckling.

Målgrupperna för informationsmodellen är:

- Verksamhetsföreträdare som vill tillgodogöra sig vilken information en tjänst hanterar
- Tjänstekontraktutvecklare, underlag
- Tjänstedomänansvarig
- Gemensam informationsstruktur på Socialstyrelsen, underlag till uppdateringar av RIM

Icke-funktionella krav

Med icke funktionella krav avses kvalitetskrav på informationshanteringen. Verksamheten formulerar krav och målgruppen för icke-funktionella krav är integratörer och utvecklare inom vårdgivare och hos leverantörer av IT-lösningar för vård och omsorg, samt driftleverantörer.

Alla projekt har inte krav inom alla områden. Här får varje projekt identifiera vad som är relevant och avgränsa respektive lägga till det som eventuellt fattas i mallen.

En beskrivning av icke-funktionella krav ska vara oberoende av specifika system. Den ska också kunna användas som upphandlingsunderlag för utveckling av tjänstekonsumenter och tjänsteproducenter.

Tjänstekontraktets beskrivning

Mallen ”Tjänstekontraktets beskrivning” används när utveckling av en tjänst är beslutad. Informationsspecifikation för den information som tjänsten ska hantera, är underlaget för den beskrivning som behövs. De gröna kolumnerna i informationsmodellen ska flyttas över i ”Tjänstekontraktets beskrivningen” när det är dags för utveckling. Informationsspecifikation läggs som ett kompletterande dokument till tjänstekontraktets beskrivningen.

En tjänstekontraktets beskrivning kompletterar den maskinläsbara anvisningen och är en teknisk anvisning som är baserad på resultat från tidigare faser i projektarbetet. Dokumentet ska kunna läsas fristående.

Målgruppen för tjänstekontraktets beskrivningen är integratörer inom vårdgivare och hos leverantörer av IT-lösningar för vård och omsorg, med grundläggande kunskap om RIV Tekniska Anvisningar och den gemensamma, tekniska arkitekturen (T-boken).

Arkitekturella beslut (AB)

Arkitekturella beslut används för att beskriva vilka avsteg från regelverket som är gjorda i projektet. Det är ett underlag för den kommande förvaltningen av projektresultatet där besluten ska tas om hand och åtgärdas. Dokumentet skall alltid åtföljas av en SAD eller en Tjänstekontraktets beskrivning det innebär att den produceras och sparas i flera sammanhang.

SAD (Software Architecture Document)

SAD beskriver de arkitekturella huvuddragen i en tänkt eller genomförd teknisk implementation/lösning. Aktuell lösning kan vara baserad på krav från de ingående tjänstekontraktets beskrivningarna.

Dokumentet är en beskrivning som kompletterar den producerade källkoden och ska kunna läsas fristående.

Målgruppen för SAD är integratörer och arkitekter inom vårdgivare och hos leverantörer av IT-lösningar för vård och omsorg, med grundläggande kunskap om T-boken och RIV Tekniska Anvisningar.

Avstämning med Inera

För gemensamma (nationella) utvecklingsprojekt finns en rutin för avstämning och kvalitetssäkring med Inera. Den innefattar bland annat startmöte, avstämning under projektets gång och en kvalitetssäkring inför ”byggstart”. Det som kvalitetssäkras är att alla delar i en Tjänstekontraktets beskrivning/SAD med bilagor finns med så att regelverket uppfylls.

Observera att Inera inte gör någon kvalitetssäkring av informationsinnehållet eller av att mappningen till referensinformationsmodellen (RIM) är korrekt. Informationsinnehållet måste i stället stämmas av med verksamhetsföreträdare eller på annat sätt som säkerställer att projektet hanterar ”rätt” information. Avstämningen av mappningen mot RIM måste göras med Socialstyrelsen.